Jüdische Pester Zeitung.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן יעדען טאג פרענומעריערען אונד דער פרענומעראַציאָנס-פרייז בעגיננט מיט דעם טאגע דעס ערסטען בלאטטעס.

דיא רעדאקציאָן בעפינדעט זיך אין: פעסט אלט-גאססע נו' 1.

וואָהין מאן אויך דיא פרענומעראַציאָנסגעלדער צו זענדען בעליעבט.

יודישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט דרייאמאל וועכענטליך זאנטאג, מיטטוואָך אונד פרייטאג.

אונד קאָסטעט פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 „ „
פירטעליאהריג 2 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.

פיר'ס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.
פירטעליאהריג 2 „ „ 75 „ „

Nr. 84, ניינטער יאהרגאנג. פעסט, מיטטוואָך ה אב ה.ת'ר'ל'ז'. Pest, den 18. Juli 1877.

דער קריעג.

דאס קריעגס-גליק גלייכט איינעם אפריל-וועטטער. יעטצט שאָן אונד הערדליך, איזט דאס וועטטער שאָן אין דער נעכסטען פיערטעל-שטונדע איין רעגנערישעס, שטירמישעס, אונערקוויקליכעס. גאנץ זאָ לייגנהאפט אונד וועכסעלפאָלל וויא דאס „אפריל-וועטטער" איזט אבער אויך דאס קריעגס-גליק. אין אונזערער פאָריגען נוממער האָבען וויר בעריכטעט, דאסס דאס קריעגס-גליק פיר דיא טירקייא איבעראויס גינסטיג זייא. דער גלענצענדע זיעג דער טירקען אין אזיען אונד דער מיט גראָססען שוויעריגקייטען פערבינדענע פאָרמארש דער רוסען אין בולגאריען — ליעסען עס האָפפען, דאס דיא רוסישען ארמעען באלד מיט בלוטיגען קאָפפען אין איהרע היימאטה צוריק-קעהרען ווערדען. —

דאך דאס קריעגס-גליק האט איינע פלאָטצליכע, גענצליך אונערוואַרטעטע ווענדונג גענאָממען, דיא אללע פריינדע דער טירקייא מיט אייפריכטיגער בעזאָרגניס ערפיללען מוס. איינע לאָנדאָנער דעפעשע פאָם 16-טען דיעזעס מעלדעט נעמליך:

אכצעהן רוסישע באטאלליאָנע איבערשריטטען אם 15-טען יולי דאס באלקאַן-געבירגע אונד לאנגטען אין דען אָרט יעני-זאגרא אן. — פערעטהערישע בולגארען וואַרען עס, וועלכע דען רוסישען סאָלדאטען איינען געהיימען וועג צום איבערגאנגע איבער דען באלקאַן צייגטען, וואָ דיא טירקען קיינע וואַכע היעלטען.

דיעזע מעלדונג איזט פאָן אונענדליכער בעדייטונג אונד דירפטע אויף דען אויסגאנג דעס רוסיש-טירקישען קריעגעס פאָן ענטשיידענדעם איינפלוסע זיין. אללע וועלט היעלט עבען דען איבערגאנג איבער דאס באלקאַן-געבירגע פיר פאסט אונמאָגליך. מאן וואַר זאָגאר דער מיינונג, דיא טירקען העטטען דעסהאלב דען רוסען ביים דאָנויא-איבערגאנגע קיינען גראָססערן ווידערשטאנד ענטגעגענגעזעטצט, וויילל זיא איבערצייגט וואַרען, דאס דיא רוסען ביים באלקאַן-געבירגע יעממערליך צו גרונדע געהען מיססען. נון איזט עס דען רוסישען באטאלליאָנען געלונגען, דאס באלקאַן-געבירגע אָהנע ווידערשטאנד צו איבערשרייטען אונד זיך אין יעני-זאגרא פעסטצוזעטצען. פאָן יעני-זאגרא אויס שטעהט אבער דען רוסען דער וועג נאך קאָנסטאנטינאָפעל פרייא. עס שטעהט דעמנאך ערנסטליך צו בעפירכטען, דאס וויר הייטע אָדער מאָרגען פאָן דער נאכריכט איבעראשט ווערדען: דיא רוסען העטטען זאָעבען איהרען פייערליכען איינצוג אין קאָנסטאנטינאָפעל געהאלטען!

איין אונגליק ערשיינט אבער זעלטען פעראיינצעלט. גלייכצייטיג מיט דער איבערשרייטונג דעס באלקאַן-געבירגעס דורך מעהרערע רוסישע באטאלליאָנע, האבען אנדערע רוסישע ארמעע-אבטהיילונגען דיא פאָן דען טירקען מיט פיעלעם העלדענמוטהע פערטהיידיגטע פעסטונג ניקאָפאָליס ערשטירמט. איינע דעפעשע פאָם 16-טען דיעזעס אויס בוקארעסט מעלדעט היעריבער: „ביי ניקאָפאָליס האט איין בלוטיגער קאמפף שטאטטגעפונדען. דיא רוסען ערשטירמטען מעהרערע וויכטיגע שטעללונגען. דיא טירקען וואַרען געצוואונגען, דיא שטאדט אים לויפע דער נאכט צו ריימען. וואָרויף דיא רוסען דען אָרט בעזעטצטען. מאן האָפפט, דאס מאָרגען איינע ענטשיידענדע שלאכט ביי רוסטשוק שטאטטפינדען ווערדע." איינע צווייטע בוקארעסטער דעפעשע מעלדעט: „זייט הייטע (דעם 16-טען יולי) פריה 7 אוהר פלאטטערט אויף דען בעפעסטיגונגען פאָן ניקאָפאָליס דיא רוסישע פאהנע." איינע פעטערסבורגער דעפעשע פאָם 16. דיעזעס מעלדעט: איינע רוסישע ארמעע מארשירט געגען דאס באלקאַן-געבירגע. דיא רוסען ערשטירמטען דאס שטארק-בעפעסטיגטע דאָרף סימאָוויטץ ביי ניקאָפאָליס. דיא טירקען וואורדען פאָן דען האָהען פערטריעבען, וואָדאנן אויך דיא טירקישע בעזאטצונג פאָן ניקאָפאָליס אין אללער איילע זיך צוריקצאָג. דיא רוסען נאהמען ניקאָפאָליס אין בעזיטץ. ביי דער עראָבערונג ניקאָפאָליס געריעטהען צווייא פאשאס אונד 6000 מאנן טירקישע סאָלדאטען אין רוסישע געפאנגענשאפט.

מאן איזט פאסט פערבליפפט פאָן דיעזען אונערוואַרטעטען טרויער-מעלדונגען. עס ערשיינט יעדעם אונבעגרייפליך, וויא דענן איבער דיא טירקען, דיא אין דען לעטצטען טאגען זאָ גליקליך קעמפפטען, פלאָטצליך, איינעם בליטץ-שלאגע גלייך, זאָ פיעלפאכע אונגליקספעללע הערייןברעכען קאָננטען. יעדער מוס זיך פראגען: וויא איזט דענן דער גרייזע אבדול קערים פאשא? וויא זיעהט דענן זיין קריעגס-פלאן אויס, דאס ער דעם פאָרדרינגען דער רוסען פאסט גאר קיינען ווידערשטאנד ענטגעגענצוזעטצען שיינט! דיא געשיכטע קעננט קיים איינען צווייטען פאלל, וואָ יעמאנד אין פיינדעס לאנד פאסט אָהנע ווידערשטאנד איינדרינגען קאָננטע.

וויר קעננען אין דער געשיכטע נור איין ביישפיעל דיעזער ארט. אויך אים פרייסיש-עסטערייכישען קריעגע פאָם יאהרע 1866 דראנגען דיא פרייסען איבער קיים ערשטיינבארע בערגע אין באָהמען איין. אללעס שטיינטע, דאס מאן דען פרייסען דען פאָרמארש ניכט איינמאל ערשווערטע. דא היעס עס: דער עסטערייכישע אָבער-קאָממאנדאנט גענעראל בענעדעק האבע איינען „געהיימען, אבער זעהר גליקליכען קריעגס-פלאן." ער וואָללע דיא פרייסען עבען נור אויף עסטערייכישען באָדען לאָקען, אום זעלבע היער צו פערניכטען. דיא פרייסען ליעסען זיך גערנע לאָקען, זיא דראנגען אין באָהמען איין אונד עראנגען אין וועניגען טאגען איבער דיא עסטערייכישע ארמעע אונערהאָרטע זיעגע. אונד וואָ בליעב דער „געהיימניספאָללע קריעגס-פלאן" בענעדעקס? נון, דאס איזט אויך נאך יעטצט איין געהיימניס. — אללייִן עסטערייך האט פיר דאס אונגליקליכע בענעדעק'שע געהיימניס טיעף אונד ביטטער ביססען מיססען. וויר פירכטען זעהר, דאס עס זיך מיט דעם קריעגס-פלאנע אבדול קערים'ס ניכט בעססער פערהאלט, אלס מיט יענעם לעבערליכען געהיימניססע דעם העררן פאָן בענעדעק. וויר פירכטען, דאס גלייך אונזערער מאָנארכיע אים יאהרע 1866, דיא טירקייא אים יאהרע 1877 דען געהיימניספאָללען קריעגס-פלאן דעם אָבער-קאָממאנדאנטען טהייער, זעהר טהייער בעצאהלען ווערדע. מערקווירדיג איזט היעבייא, דאס סולייםאן פאשא מיט זיינער ארמעע, דיא געגען מאָנטענעגרא זאָ זיעגרייך קעמפפטע, נאך איממער ניכט אין בולגאריען איינגעטראָפפען איזט. איינע וויענער דעפעשע פאָם 15-טען דיעזעס מעלדעט, דאס סולייםאן פאשא זיך ערסט אין קאָנסטאנטינאָפעל איינגעשיפפט האבע. אין זאָלך געפאהרפאָללער צייט איזט איין דעראַרטיגעס פערזיימניס קיים צו ענטשולדיגען. דיא רוסישע ארמעע ווירד מיט איהרעם זיעגעס-צוגע געוויס ניכט וואַרטען, ביז סולייםאן פאשא מיט זיינער שטרייטמאכט אויף דעם קריעגס-שוי-פלאטצע איינגעטראָפפען זיין ווערדע.

גליקליכערווייזע וואַרטעט מאן אין קאָנסטאנטינאָפעל ניכט אויף דיא אויספיהרונג דעס געהיימען קריעגס-פלאנעס אבדול קערים'ס, זאָנדערן עס ווירד מיט גראָססעם נאכדרוקע פאָן קאָנסטאנטינאָפעל אויס אללעס אייפגעבאָטען, אום דיא רוסישען ארמעע-אבטהיילונגען, וועלכע דען באלקאַן איבערשריטטען האבען, צוריקצודרענגען. אללע אין דער הויפטשטאדט דעס טירקישען רייכעס פעראייניגטען סאָלדאטען וואורדען אין גראָסטער איילע נאך אדריאנאָפעל ענטזענדעט, אום דען וויטערן פאָרמארש דער רוסען פאָרלייפיג אייפצוהאלטען אונד בייא ערהאלטונג פאָן פערשטערקונגען דיעזעלבען גענצליך צוריקצוטרייבען.

איבער דען איינדרוק, דען דער איבערגאנג דער רוסען איבער דען באלקאַן אין לאָנדאָן אונד אין וויען געמאכט, ליעגען פאָלגענדע זעהר וויכטיגע דעפעשען פאָר:

ל אָ נ ד אָ ן, 17-טען יולי. אין היעזיגען רעגיערונגס-קרייזען האט דיא מעלדונג, דאס דיא רוסען דאס באלקאַן-געבירגע איבערשריטטען אונד דען וועג נאך אדריאנאָפעל אונד קאָנסטאנטינאָפעל אָפפען האבען, איינען אויסעראָרדענטליך טיעפען איינדרוק געמאכט. עס זאָלל אים ענגלישען מיניסטער-ראטהע בערייטס דער "בעשלוס געפאסט וואָרדען זיין, בייא דער בעדראָהונג קאָנסטאנטינאָפעלס דורך דיא רוסען ניכט מעהר וויא ביזהער אונטהעטיג צו בלייבען. ענגלאנד דאָרף דיא בעזעטצונג קאָנסטאנטינאָפעלס דורך דיא רוסען נימטער דולדען, וועגן עס ניכט זיינע איינענען אינטערעססען צום אָפפער ברינגען וויללל.

ו י ע ן, 17-טען יולי. זייטדעם עס היער בעקאננט וואורדע, דאס דיא רוסען דען באלקאַן איבערשריטטען, הערשט אין אונזערעם מיניסטעריום דעס אייסערן איינע גראָסע אייפרעגונג. יעטצט האָלט זיך אללעם איבערצייגט, דאס אויך זייטענס עסטערייך-אונגארנס איין קראפטפאָללער אונד נאכדריקליכער שריטט אונטערנאָממען ווערדען מיססע. עסטערייך בעצייכנעטע איממער דיא בעזעטצונג בולגאריענס דורך דיא רוסען אלס דיא גרענצע, וואָ עס מיט זיינער „אונפארטייאישען האלטונג" איין ענדע נעהמען מיססע. נון איזט דיעס בערייטס געשעהען: יא, דיא רוסען האבען זאָגאר דאס באלקאַן-געבירגע איבערשריטטען. דא דאָרף דאס מיניסטעריאום דעס אייסערן ניכט מעהר דעם פאָרגעהען אויף דעם קריעגס-שויפלאטצע שטילל-שווייגענד צוזעהען. שאָן אין דען נעכסטען טאגען ווירד היעריבער איין פעסטער בעשלוס געפאסט ווערדען.

נון זינד דיא פריכטע רייף. ענגלאנד אונד עסטערייך-אונגארן דירפען אונד ווערדען ניכט לענגער וואַרטען. איהרע האָכסטען אינטערעססען שטעהען אויף דעם שפיעלע. איינעם מוס וואָהל באלד ערפאָלגען. — ענטוועדער — אָדער! ענטוועדער רוסלאנד ווירד זיך פאָרשרייבען לאססען, וויא וויית עס געהען דירפע! אָדער אבער וויר ווערדען אין דען נעכסטען טאגען שאָן דאס איינגרייפען ענגלאנדס אונד אונזערער מאָנארכיע

דיא נייעסטען דעפעשען.

הייטע פריה זינד הייר פאלגענדע דעפע-שען איינגעטראפפען:

ט י פ ל י ס (אזיען) 15-טען יולי. דיא אב-כאזען אונד טשערקעססען אם שווארצען מעערע-דעסגלייכען אם קאספישען זעע זינד אים פאללען איינשטאנדע געגען דיא רוסען. טויזענדע צער-שטרייטע רוסען זינד אלם אפפער דעם איינשטאנ-דעס געפאללען. דיא טירקישען גייסטליכען פרע-דיגען: דער סולטאן האבע געטריימט, דאס עס שוערטער פאם היממעל רעג-נע, וואס איינע אללגעמיינע ערהעבונג דער מא-האממעדאנער בעדייטע.

קאנסטאנטינאפעל 15-טען יולי. איזמאיל פאשא אונד פאיק פאשא בערייטען דען איבערטריטט איהר אזיאטיש-רוסישעס געביעט אין דער ריכטונג פאן עריוואן פאר. (אלזא: האט זיך דאס בלאטט זא געווענדעט, דאס ניכט מעהר דיא רוסען אין דיא טירקייא, זאנדערן דיא טירקען אין רוסישעס געביעט איינדרינגען!)

א י ט צ ק א נ י 15-טען יולי. ביילייפיג 15,000 רוסען זינד ביי גאבראווא איהר דיא 6000 מאנן שטארקען פארפאסטען דער 25,000 מאנן שטאר-קען טירקישען ארמעע-אבטהיילונג, וועלכע דיא שטראסע גאבראווא-קאצאנליק פערטהיידיגען זאללי, געשטאסען. דיא רוסען זיענטען אנגעבליך אבער מיט גראסען פערלוסטען.

ב וקארעסט 15-טען יולי. דיא רומע-נישע ארמעע נעהם ביי קאראביא איבער דיא דאנייא. אם 15-טען נאכטס קאם פאן גאלאטין דורך ביקארעסט מאטעריאל פיר נייע שיפפ-ברי-קען. דיא רוסען האבען איינע צווייטע בריקע איבער דיא דאנייא אונווייט פאן טורנו-מאגורעללי גע-שלאגען. —

וויען 16-טען יולי. דיא רוסען דראנגען אין סערבישעס געביעט איין אונד איבערשריטטען ביי קלאדאווא דיא דאנייא. אין רעגיע-רונגס-קרייזען הערשט איינע אונגעהייערע איפרע-גונג. אונזערע עסטעררייך-אונגארישע מאנארכיע האט יא ערקלערט: דאס דיא בעריהרונג סערבי-שען געביעטעס זייטענס דער רוסען איינע עס-טעררייכישע קריעגס-ערקלע-רונג געגען רוסלאנד צור פאלגע האבען מיסטע.

פערלאזונג

דער וואלדשטיינ-לאזע.

ביא דער אם 14. יולי 1877 פארגענאממע-נען ציעהונג דיעזער לאזע ווארדען פאלגענדע נומ-מערן מיט דען נעבען בעצייכנעטען געוויננסטען געצאגען. אונד צוואר: פיעל דער הויפטטרעפפער מיט 20000 גולדען איהר נומ׳ 37238; — דער 2-טע טרעפפער מיט 2000 גולד׳ איהר נומ׳ 44591 — אונד דער 3-טע טרעפפער מיט 1000 גולד. איהר ני׳ 33756. פערנער געווינגען יע 500 גולד׳ ני׳ 48107 אונד 10833; יע 100 גולד. ני׳ 7743 30769 74768 80680 אונד 82647.

געשעפטסבעריכט

פעסטער פרייזע.

וויי צען 60—70 קר׳ פער מעטער-צענטנער צו-ריקגעגאנגען.

האפער 6.25—6.70 גולד.

גערסטע פוטטער 5.75—6 גול. —

קוקורוץ 6.30 — 6.35 גולדען.

ווייצען (נייער) פער אויגוסט 112 גולדען.

קארן פער יולי 9.40 גול.

האפער פער סעפטעמבער-אקטאבער 6.96 גולד.

רעפס קאהל 17 3/8—17 1/8 גולד.

מעהל-פרייזע (פער 100 קילאגראמם זאממט זאק, פרייא אב פעסט): נומ׳ 0: 25 גולד. — קר., נומ׳ 1 24 גול. 20 קר., נ׳ 2: 23 גול. 40 קר., נ׳ 3: 22 גול. 40 קר. נ׳ 4: 21 גול. 40 קר., נ׳ 5: 20 גול. — קר., נ׳ 6: 19 גולד. — קר., נ׳ 7: 17 גול. 50 קר., נ׳ 8: 16 גול. 50 קר., נ׳ 8 1/2 15 גולד. — קר., פיינע קלייע 5 גול. 25 קר., גראבע קלייע 4 גולד. 20 קר.

שפיריטוס נייע מעטהאדע אים קליינען 32.75—34.25 גולד. אלטע-מעטהאדע 33 1/2—34 1/4 גולד׳ פער 10000 ליטער-פערצענט.

ריבאל ראפפעלט-ראפפינירטעס 48 גול, פער 100 קילאגראמם. —

אונשליטט (חלב) 54—55 גול. —

צוועטשקען. פרימא סערבישע 26 גולדען.

צוועטשקענמוס 25—26 גולד. באנאטער 21—22 גולד.

האניג. 32 גולד. —

וואכס ראזענויער 155—156 גולד. בעססערע גאט-טונג 166.7 גולד.

קנאפפערן אונגארישע פרימא וואארע 35 גול.

וויינשטיין 59 גולד. פרימא 66—68 גולד.

לײם 26 גולד. —

פעטראלעאום 23.25—23.50 גולד.

פעסטער שלאכטפיעה-מארקט. ביא דער אם 12-טען ד. מ. היער אבגעהאלטענען פעסטער וואכענ-מארקטע ווארדען 2180 שטיק גראס- אונד 2289 קליין-פיעה צו מארקטע געבראכט. היעפאן ווארדען פערקויפט: 18 שטיק שטיערע, פער שטיק פאן 80 — 140 גולדען. — 1048 אכסען דאס פאאר פאן 200—360 גולד. 860 קיהע דאס פאאר פאן 150—270 גול. 94 מעלק-קיהע דאס שטיק פאן 80—145 גול., 85 שטיק ביפפעל דאס פאאר צו 140—220 גול., 317 שטיק קעלבער דאס שטיק פאן 10—25 גולד. 1972 שטיק שאפע דאס פאאר 14—23 גול. פרייזע פער 100 קילא: אכסען-פלייש 52 — 56 גולדען קיה-פלייש 49—52 1/2 גולד., קאלב-פלייש 50 — 70 גולד. ביפפעל-פלייש 45—49 גולד.

שאפפעללע, פארינע וואכע ווארדען 15000 שטיק פערשיעדענער סארטען פערקויפט אונד צוואר: סערבישע אונד טירקישע 105—118 גולד. באסנישע אונד קראאטישע לייכטע 90 — 105 גולד. שווערע 115 125 גול׳ מאצעדא-נישע 90—100 גולד. (אללעס פער 102 שטיק.)

לאממפעללע, באטשקער אונד באנאטער 85—105 גולד. טירקישע אונד מאצעדאנישע 90—110 גולד. זיעבענבירגער 80—85 גולדען. (אללעס פער 102 שטיק.)

הייטע, ווייר נאטירען: פער 100 ק׳ אונגארישע קוה-הייטע 100 — 104 גול. אכסענהייטע טראקענע 108 — 112 גול. קאלבפעללע (שטאדט-וואארע) אהנע קאפפע 200 — 205 גול., מיט קאפפען 160 — 170 גול. ראסהייטע 9 1/2—10 1/2 גולד. פער פאאר.

לעדער, פפונדהייטע 20—25-קילא 180—184 גול. איינמאל פעריעטצטע טערצען פאן 10—12-קילא 182—184 גולד., צווייםאל פעריעטצטע טערצען 16—18 קילא 178—182 גול. דריימאל פעריעטצטע טערצען פאן 10—20 קילא 184 — 185 גולד. —

קאלבלעדער, שווארץ געצאגענע 340—360 גול. פער 160 קילא.

שאפוואללע, אין פאריגער וואכע ווארדען פערקויפט: 160 מעטער-צטר׳ מיטטעל-פיינע טוכ-וואללען 123—124 גול. 300 מעטער-צטר. מיטטעל טוכ- 115—118 גול. פיינע קאממוואללע 108—112 גול. מיטטעל קאממוואללען 100—105 גולד. 200 מעטער-צטר. פעהלערהאפטע באטש-קער איינשורען 82—84 גולד. 200 מטר-צטר. טהייס-צוויי-שורען 83—84 גול. (אללעס פער 56 קילא.)

וויענער פרייזע.

שפיריטוס 33 1/4—33 1/2 גולד. צו 10000 ליטער-פערצענט. —

ריבאל 47—47 1/2 גולדען. פער הערבסט 43 — 44 גולד. פער 100 קילא.

רעפס באנאטער פער יולי-אויגוסט 17 — 17.50 גול. קאהל פער אויגוסט-סעפטעמבער 17.75—18 גולדען.

ווייצען, פערקויפט ווארדען 20.0 מעטערצטר, פרייזע באנאטער 75—77-קילא׳ 14.10—14.40 גולד׳ פער מעטערצטר. —

קארן, נירער 70—72-קילאגראמם 10.40 — 10.70 גול׳ פער מעטער-צטר.

גערסטע פוטטער 6.45 גולד. —

קוקורוץ פער מעטערצטר. 8.10 8.30 גולד.

האפער אונגארישער 7.20 — 7.40 גולדען פער מעטער-צענטנער.

קארנ-מעהל, נ׳ 1: 19 — 20 גול., נ׳ 2, 17—18 גולדען פער מעטער-צטר.

ווייצענ-מעהל, נ׳ 0: 26 — 27 גולד., נ׳ 1, 25—26 גול., נ׳ 2: 22—23 גול. נ׳ 3: 19 - 20 גולדען אללעס פער מעטער צטר.

הילזענפריכטע: לינזען 18—22 גולדען, ערבסען 10—15 גול. באהנען 8 — 10 1/2 גול. היידען 8.25 9.25 גולד. (אללעס פער 100 קילא.)

לאטטא-ציעהונג פאם 14-טען יולי 1877.

אפען	66	17	40	77	8
לינץ	31	15	39	11	33
טריעסט	23	46	1	16	26

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטעור: מאיר ברייז.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פריכטע		קוואליטעט פער העקטאל.	פער 100 קילאגר.
וייצען	נייער באנאטער	—	—.——.—
„	„	—	—.——.—
„	„	—	—.——.—
„	„	—	—.——.—
„	„	—	—.——.—
„	„	—	—.——.—
„	„	—	—.——.—
„	טהייס	74.6	12.40—12.60
„	„	75.5	12.75—12.65
„	„	76.4	13.——13.20
„	„	77.3	13.30—13.40
„	„	78.3	13.60—13.80
„	„	79.2	—.——.—
„	„	80.1	—.——.—
„	באטשקער בארן	74.6	11.60—11.80
„	„	75.5	12.——12.10
„	„	76.4	12.20—12.30
„	„	77.3	12.60—12.70
„	„	78.3	12.90—13.—
„	„	79.2	—.——.—
„	„	80.1	—.——.—
„	וייסענבורגער	74.6	12.45—12.65
„	„	75.5	12.80—13.—
„	„	76.4	13.05—13.25
„	„	77.3	13.35—13.45
„	„	78.3	13.65—13.85
„	„	79.2	—.——.—

פריכטע	קוואליטעט פער העקטאל.	פער 100 קילאגר.
קארן	72	9.55—9.25
גערסטע מאלץ	62	—.——.—
גערסטע פוטטער	62	—.——.—
האפער	41	6.80—6.65
קוקורוץ באנאטער		6.85—6.75
אנדערער	73	6.70—6.50
הירזע		5.75—5.25

טערמין-פרייזע, פער 100 קילאגר.		
ווייצען	פער סעפטעמבער	10.40
„		———
קארן	פריהיאהר	.—
קוקורוץ		6.55 —
נערסטע		——
האפער	סעפטעמבער	6.68 —
„		—.—
רעפס		16.—

באללען-מעהל	קר. פל.
נומער 0	25 —
„ 1	24 —
„ 2	23 —
„ 3	21.75
„ 4	20.75
„ 5	19 —
„ 6	18 —
„ 7	16 —
„ 8	15.40
„ 8 1/2	14.60
שפיריטוס: אלטע פעסטערער ראפפינירטע	33.—
„ נייע „ קארטאפפעל	31.—

קורז-טאבעללע פאם 14. יולי

געלד-קורזע	קר. פל.
זילבער-אגיא	109.35
דוקאטען	5.95
עסטערר.-אונגארישעס 8 גולדען גאלד-שטיק (20 פראנקס)	10.01
נאפאלעאנדאר	10.01
דייטשע רייכסבאנקנאטען	61.70
20 מארקשטיקע	12.32
פאפיער רובעל	1.29

לאזע	קר. פל.
1839-ער ראטהשילד-לאזע גאנצע	320 —
דעטטא פינפטעל	320 —
1854-ער 4 פראצענטיגע שטאאטס-לאזע	100 —
1860-ער „ גאנצע	114.25
דעטטא „ פינפטעל	122.50
1864-ער לאזע צו 100 גולדען	132.25
דעטטא „ 50	132 —
טהייס רעגולירונגס	21.50
פאלפי-לאזע	13.75
קרעדיט-לאזע	160.50
קלארי-לאזע צו 40 גולדען	30 —
דאנוי-דאמפשיפפאהרטס-לאזע	93.25
אינסבריקער לאזע	17 —
קעגלעוויטש צו 10 גולדען	12.75
ראדאלפער „ 20	14.75
אפוני „ 40	27.50
פאלפי „ 40	28.50
ווינדישגרעץ „ 10	13.50
סאלם-לאזע „ 40	35.75

לאזע	קר. פל.
זאלצבורגער לאזע צו 20 גולדען	15.50
סט. גענאיס „ 40	29.75
מאנבלייטער „ 20	21.50
עסטערהאזי „ 100	120 —
דעטטא „ 50	60 —
וואלדשטיין „ 20	23 —
ווינדישגרעצער „ 20	25.25
אונגארישע פרעמיען-לאזע צו 100 גולד.	73 —
דעטטא צו 50 גולדען	73.75
וויענער לאזע	92 —

ווערטה-פאפיערע	קר. פל.
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	75.80
טעמעשוואר-באנאטער	73.75
זיעבענבירגישע	73.50
גאליציישע	84.50
בוקאווינער	82.85
אונגארישע אייזענבאהן-אנלעהען	98.50
וויינצעהענט-אבלעזונגס-אבליגאציאנען	74.75
פאנדבריעפע דער אונגארישען באדענקרעדיט צו 5 איינהאלב פראצענט	90 —
דער אונגארישען היפאטעקען באנק צו 5 איינהאלב פראצענט	79.50
דער אונגארישען אללגעמיינען באדענקרעדיט-אנשטאלט צו 5 אונד איינהאלב פראצענט	— —
דעטטא צו 6 פראצענט	— —
דער ערסטען קאממערציאל-באנק	88.75

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS

Budapest, 1877. Druck v. M. Burian, Marokkanerhof.

פֿעהלערם וועגען ערשאָססען אָדער וועניגסטענס נאָך סיביריען געזענדעט וואורדע.

* (רוסישע יאגד אויף ענגלישע אָפֿפֿיציערע.) וויא וויר בערייטס געמעלדעט האבען, האט דער קאָממאנדאנט דער רוסישען ארמעען אין אזיען נאָך פּעטערסבורג טעלעגראפֿירט, דאס דיא רוסישע ניעדערלאגע בייא קארס ניכט דורך טירקישע, זאָנדערן דורך ענגלישע סאָלדאטען, דיא אין דיענסטען דער טירקייא שטעהען, הערבייגעפֿיהרט וואורדע. דאס לאָנדאָנער בלאטט „דיא טיימס" בריגנט נון פֿאָלגענדע מערקווירדיגע מעלדונג: „דיא רוסישע רעגיערונג האט דען פּרייז פֿאָן 2000 רובעלן אויף דען קאָפּף יעדעס ענגלישען אָפֿפֿיציערס געזעטצט, דער אין טירקישען דיענסטען שטעהט!" – עס איזט זעלבסטפֿערשטענדליך, דאס דיא רוסישע רעגיערונג דיא 2000 רובעל ניעמאנדעם ווירד אויסצאהלען מיססען, דא דיא גאנצע געשיכטע „פֿאָן ענגלישען אָפֿפֿיציערען אין טירקישען דיענסטען" איינע ליגענהאַפֿטע איזט. דיא רוסען האבען דיעזעלבע, וויא בערייטס געזאגט וואורדע, צו דעם צוועקע איסגעדיכטעט: וויל זיא זיך שעמען, פֿאָן דען טירקען זאָלך טיכטיגע שלעגע ערהאלטען צו האבען. נון, וועגן דיא „ענגלישען" שלעגע דען העררען רוסען מעהר „צור עהרע" גערייכען, זאָ דירפֿטע איהנען דיעזע זאָנדערבארע עהרע באלד צו טהייל ווערדען! עבען דער איבערגאנג דעם באלקאן-געבירגעס דורך דיא רוסען דירפֿטע ענגלאנד באלד בעוועגען, אויך זיינערזייטס צו דען וואַפֿפֿען צו גרייפֿען, אום דיא איגענען אינטערעססען פֿאָר רוסישער פֿערגוואלטיגונג קראַפֿטפֿאָלל צו וואהרען.

* (מידהאט פּאשא ווירד צוריקבערופֿען.) מידהאט פּאשא וויילט זייט קורצער צייט, וויא וויר בערייטס געמעלדעט, אין פּאריז. נון טראָף אים פּאריז זאָעבען נאכשטעהענדע דעפּעשע איין: „איינער זיכערן מעלדונג אויס קאָנסטאנטינאָפּעל צופֿאָלגע דירפֿטע דער היער ווילענדע מידהאט פּאשא שאָן נעכסטער טאגע פֿאָם סולטאן צוריקבערופֿען ווערדען. ער איזט אינדעם ניכט דאצו בעשטיממט, נייערדינגס דיא שטעללע איינעס גראָס-וועזירס איינצונעהמען. מידהאט פּאשא דירפֿטע פֿיעלמעהר צום פּרעזידענטען דעם פּארלאמענטס ערנאנט ווערדען. דא מידהאט פּאשא עס וואר, דער דיא „קאָנסטיטוציאָן" אין דער טירקייא איינגעפֿיהרט, דא פֿערנער דאס טירקישע פּארלאמענט עבען אין פֿאָלגע דיעזער קאָנסטיטוציאָן אינס לעבען גערופֿען וואורדע – זאָ איזט געוויס ניעמאנד זאָ געאייגנעט, פּרעזידענט דיעזעס פּארלאמענטס צו זיין, אלס עבען מידהאט פּאשא! דער סולטאן האט דענן אויך פֿאָללקאָממען רעכט, וועגן ער זיך פֿאָן דער ווירקזאמקייט מידהאט פּאשא'ס אים פּארלאמענטע זעהר גראָסעס פֿערשפּריכט.

* (בולגאריען איין צווייטעס פּאָלען.) וויא דיא רוסישע געוואלטהערשאַפֿט דיא פּאָלען אונטערדריקטע, איזט וואָהל אללער וועלט צור גענוגע בעקאננט. נון מאַכטען דיא רוסען אויס בולגאריען איין צווייטעס פּאָלען מאכען; דאס הייסט: זיא וואָללען אין בולגאריען דיא טירקישע בעפֿאָלקערונג אין דערזעלבען ווייזע בעדריקען, וויא זיא עס אין פּאָלען מיט דער קאטהאָלישען בעפֿאָלקערונג זייט יע געטהאן האבען. איין בעריכט דעם רוסישען גובערנערס אין טירנאָווא, דעם פֿירסטען טשערקאסקי, דען ער זאָעבען אן דען פֿירסטען גאָרטשאקאָף געריכטעט, זאגט אונטער אנדערם: „וויר מיססען דיא סלאווישע בעפֿאָלקערונג אין בולגאריען, דיא זאָ פֿיעל געליטטען, מיט וואָהלטהאטען איבערהייפֿען; וויר מיססען אבער גלייכצייטיג דיא טירקישע בעפֿאָלקערונג אין בולגאריען עבענזאָ פֿערניכטען, וויא וויר דיא קאטהאָליקען אין פּאָלען פֿערניכטעט האבען. איך זעלבסט האבע יא אין פּאָלען דיא פֿערניכטונג דער קאטהאָליכען דורכגעפֿיהרט. דיא רוסישע רעגיערונג קאָננטע וואָהל מיט מיינער פֿערוואלטונג אין פּאָלען צופֿריעדען זיין. מאן לאססע מיר דאהער אויך אין בולגאריען פֿרייע האנד. דיא רוסישע רעגיערונג זאָלל באלד דיא אנגענעהמע וואהרנעהמונג מאכען, דאס דער באָדען בולגאריענס אין קורצעם פֿאָן קיינעם טירקישען פֿוסע בעטרעטען ווערדען ווירד." – זאָ זיעהט'ס מיט דען רוסישען קריעגס-צוועקען אויס. אנשטאטט דיא רוהיגע בעפֿאָלקערונג צו שאָנען אונד פֿיר דיא זיכערהייט איהרעס לעבענס אונד איגענטהומס זאָרגע צו טראגען, האט דיא רוסישע קריעגס-פּאָליטיק נור איין ציעל פֿאָר אייגען; דיעזעס ציעל הייסט: „צערשטאָרונג! פֿערניכטונג!" פֿיר מאָרדברעננער דארף איין זאָלכעס ציעל פֿיעללייכט פּאססען, איינער גראָס-מאכט וויא רוסלאנד יעדאָך גערייכט איין זאָלכעס פֿערפֿאהרען צור עוויגען שאנדע.

* (אויסגלייך צווישען דעם פּאבסטע אונד רוסלאנד.) בעקאננטליך האט דער פּאבסט גלייך ביים בעגינגע דעס רוסיש-טירקישען קריעגעס אללע מאָגליכען פֿליכע אונד פֿערווינשונגען געגען דיא רוסישע רעגיערונג אונד דיא רוסישע ארמעע איסגעשטאָסען, וועהרענד ער דער טירקייא איינען גלענצענדען זיעג וויינשטע. נון, דער שטרייט צווישען רוסלאנד אונד דעם פּאבסטע איזט יא איין זעהר אלטער. דער אומשטאנד אלליין, דאס דיא רוסישע קירכע דען פּאבסט ניכט אלס אָבער-העררן אנערקעננט, גענוגט וואָהל, דאס דער פּאבסט אללע רוסען אלס „פֿערוואָרפֿענע קעטצער" פֿערפֿלוכע. היעצו קאם אבער שפּעטער נאָך דיא אונטערדריקונג דער קאטהאָליקען אין פּאָלען דורך דיא רוסען, וואָבייא אללע פֿאָרשטעללונגען דעס פּאבסטעס אונבעריקזיכטיגט בליעבען. דאס ערהאָהטע נאטירליך דיא פֿערביטטערונג דעס פּאבסטעס געגען רוסלאנד. נון טריפֿפֿט דיא איבעררראשענדע נאכריכט איין, דאס צווישען דעם פּאבסטע אונד רוסלאנד איין אויסגלייך צו שטאנדע געקאָממען זייא. דער ערסטע שריטט צו דיעזעם אויסגלייכע [illegible] פֿאָם רוסישען קאיזער אויסגעגאנגען. אוים פֿורכט, דאס וועהרענד זיינעם אויפֿענטהאלטעס אויף דעם קריעגס-שויא-פּלאטצע דיא אונטערדריקטען קאטהאָליקען אין פּאָלען איינען אויפֿשטאנד שטיפֿטען קאָננטען – זוכטע ער זיך דעם גרייזען פּאבסטע צו נעהערן. דער פּאבסט נאהם דענן אויך דיא איהם פֿאָן רוסלאנד גערייכטע האנד צור אויסזאָהנונג מיט פֿריידען אן. פֿאָן אללער וועלט פֿערלאססען, איזט דער פּאבסט נאטירליך פֿראָה, אין איינעם מעכטיגען גראָס-שטאאטע וויא רוסלאנד איינע נייע שטיטצע צו פֿינדען. דיא איינצעלנען פּונקטע דעס אויסגלייכס זינד נאָך אונבעקאננט. אָב דער פּאבסט היעבייא ניכט פֿערגעססען האט, דיא אינטערעססען דער קאטהאָליקען אין פּאָלען צו וואהרען, דירפֿטע מאן ערסט שפּעטער ערפֿאהרען. דער פּאבסט דירפֿטע עס היעמיט קיים גאנץ גענויא גענאָממען האבען. אום רוסלאנד צום פֿריינדע צו געווינגען, אָפּפֿערט מאן שאָן גערנע דיא אינטערעססען איינינגער טויזענד קאטהאָליקען. וויא עס איבריגענס הייסט, זאָלל פֿראנקרייך בייא דיעזעם אויסגלייכע דיא האנד אים שפּיעלע געהאבט האבען. אויף דיעזע ווייזע האָפֿפֿט פֿראנקרייך, פֿריהער אָדער שפּעטער דיא אונטערשטיטצונג רוסלאנדס צו איינעם ראכע-קריעגע געגען דאס קאטהאָליקען-פֿיינדליכע דייטשלאנד זיך זיכערן צו קאָננען. נון, פֿירסט ביסמארק ווירד דיעזען פֿיינען שאך-צוג זייטענס פֿראנקרייכס פֿערשטעהען. ער ווירד אם בעסטען דיא מיטטעל קעננען, אום איין בינדניס צווישען פֿראנקרייך אונד רוסלאנד ווירקזאם הינטאנצוהאלטען.

* (אונטערשטיטצונגען צו גונסטען דער טירקייא.) ווער לעבענס-פֿעהיגקייט צייגט, ערווירבט זיך באלד פֿריינדע. זייטדעם דיא טירקייא, דיא טאָדט-געגלויבטע טירקייא, איהרע ווידערשטאנדס-קראַפֿט געצייגט, איילט מאן פֿאָן אללען זייטען הערבייא

איהן צו קוועלען, דא טראט ער איהר ענטשיעדען, אלס איין מאנן, ענטגעגען. – זאָ לעבטע ער גליקליך נאָך פֿיעלע יאהרע אונד נאהם זיין געהיימניס מיט זיך אינס גראב."

„„דיין גלייבניס פֿאסט ניכט, (שפּראך מעלישטא, אלס ר' גרשום שוויעג.) איך פֿערלאנגע ניכט דיינען טאָד, איך פֿערלאנגע נור דיין פֿערטרויען; דוא אבער פֿירכטעסט, איך ווירדע דיך פֿערראטהען. וועגן דוא מיך ווירקליך ליעבטעסט, זאָ קאָננטעסט דוא זאָלכע פֿורכט ניכט האבען.""

לאנגע נאָך ווייגערטע זיך ר' גרשום; אבער אם ענדע ערגינג עס איהם וויא דעם שטאַרקען שמשון, דען דלילה מיט ביטטען זאָ בעדרענגטע, דאס ער זיך ליעבער דען טאָד ווינשטע אלס זאָלכע קוואל; אויך ר' גרשום אָפֿפֿענבארטע זיינעם פֿאלשען, אונגעטרייען ווייבע זיין געהיימניס.

ניינטעס קאפּיטעל. – דאס טאָדעס-אורטהייל.

דרייא טאגע נאָך דען ערצעהלטען ערייגניססען וואורדע ר' גרשום פֿערהאַפֿטעט אונד אין דען קערקער געוואָרפֿען. נאָך אן דעמזעלבען טאגע וואורדע ער פֿאָר געריכט געשטעללט. דער אייניך יאָהאנן פֿיהרטע דען פֿאָרזיטץ; דיא איבריגען ריכטער טהאטען, וואס דער מעכטיגע אייניך פֿאָן איהנען ווינשטע.

„דוא ביזט אנגעקלאגט גרשום, (רעדעטע יאָהאנן דען ראבבי אן) דיינען קאיזער בעשטאָהלען אונד דרייא אונד איינען האלבען צענטנער דעם דיר צור הערשטעללונג דעם טהראָנעס אנפֿערטרויטען זילבערס ענטווענדעט צו האבען. שאָן דאדורך, דאס דוא דיך ווייגערטעסט, אנצוגעבען, וויא מאן דען טהראָן וואָגען קאנן, דאס דוא פֿריך דיינעם קאיזער אינס אנגעזיכט געלאָגען אונד בעהויפּטעט האסט, דוא וויססעסט עס ניכט, שאָן דאדורך האסט דוא דיינע שולד זאָ גוט וויא איינגעשטאנדען."

„„אונד וואס בעריכטיגט אייך, (ענטגעגנעטע גרשום) צו זאגען, דאס איך איינע קונסט, דאס געוויכט דעם טהראָנעס צו בעשטיממען, קעננע?""

„וויל וויר נאָך דיינען איינענען אנגאבען דען טהראָן געוואָגען האבען. וויר האבען איין שיפֿף אינס מעער געלאססען אונד גענויא בעצייכנעט, וויא טיעף עס אינס וואססער געזונקען; דאנן האבען וויר דען טהראָן דאהין געבראכט אונד געזעהען, אום וויא פֿיעל מעהר דורך דעססען געוויכט דאס שיפֿף אינס וואססער געדריקט איזט וואָרדען; נאכדעם וויר דען טהראָן אויס דעם שיפֿפֿע ענטפֿערנט, האבען וויר דאס לעטצטערע זאָ לאנגע מיט שטיינען בעלאדען, ביז דיעזע דאס שיפֿף גענויא זאָ טיעף אינס וואססער דריקטען, וויא פֿאָרהער דער טהראָן. דאנן האבען וויר דיא שטיינע געוואָגען אונד געפֿונדען, דאס איהר געוויכט, אלזאָ אויך דאס דעם טהראָנעס, אום דרייא אונד איינען האלבען צענטנער וועניגער בעטראגט אלס דאס דעם דיר איבערליפֿערטען זילבערס. שפּריך, האבען וויר ניכט גענויא זאָ פֿערפֿאהרען, וויא דוא עס דיינעם ווייבע אנפֿערטרויט האסט?"

ר' גרשום ערבלאסטע; אלזאָ מעלישטא, זיינע געליעבטע מעלישטא האטטע איהן פֿערראטהען! ער פֿיהלטע זיינע קראַפֿט שווינדען, זיינע קניע ציטטערטען, אונד איין אונבעננבארעס וועהע דורכצאָג זיין הערץ; ער וואָללטע שפּרעכען, אבער דיא שטיממע פֿערזאגטע איהם. נור איין טיפֿפֿעס עכצען, איין ערשיטטערנדער קלאגע-לויט לאָסטע זיך אויס זיינער בעקלעממטען ברוסט.

„דוא שווייגסט, (פֿוהר יאָהאנן צו רעדען פֿאָרט) דוא בעקעננסט אלזאָ דיינע שולד?"

„„ניין, (ריעף דער ראבבי לויט, מיהזאם נאָך פֿאססונג רינגענד) ניין, איך בין אונשולדיג. דאָך עהע איך מיך פֿערטהיידיגע, זאגט מיר, וואס האבט איהר מיט מיינעם ווייבע געמאכט, דאס זיא אייך מיין געהיימניס פֿערראטהען?""

דא טראט מיכאעל אויף ר' גרשום צו אונד פֿליסטערטע איהם אינס אָהר:

„איך וויל דיר עטוואס אנפֿערטרויען, יודע, וואָראן דוא ערשטיקען מאגסט: דיין ווייב איזט מיין ווייב; איך קאננטע זיא שאָן, עהע דוא זיא הייראטהעטעסט; זייט פֿיערצעהן מאנען איזט זיא מיינע געליעבטע!"

„„דוא לינסט!"" (ריעף ר' גרשום ענטזעטצט.)

„הא, הא, הא, (לאכטע מיכאעל) אונד וואָ איזט דעם קאיזערס רינג, דער דיך פֿאָר דעם טאָדע שיטצען זאָללטע? זיא האט איהן גענאָממען, אלס דוא איהן אבלעגטעסט, אום דיר דיא הענדע צו וואשען! דיא זיסע מעלישטא האט איהן מיר געשענקט אלס פֿאנד איהרער ליעבע אונד טרייע. הא, הא, הא!"

מיכאעל ענטפֿערנטע זיך; דער ראבבי זאה איהם וויא אים טרוימע נאָך. דאנן פֿיעל ער אָהנמעכטיג צו באָדען. –

מאן בעשפּריטצטע איהן מיט וואססער, אונד ער ערהאָלטע זיך ווידער.

(פֿאָרטזעטצונג פֿאָלגט.)

אין דען רוסיש-טירקישען קריעג זעהען! דאס רוס-
לאנד דיא טירקייא נאך הערצענס-לוסט פערשלינ-
גע, דאס ווערדען דיא ערוועהנטען 2 גראָס-מעכטע,
דאס ווירד א י י ר אָ פ א איבערהויפט נימטער
צוגעבען. —

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (א ו י ך א י י ן ז ו י ב ע ר ע ר
ש ט א א ט ס - ב ע א מ ט ע ר.) וויא מעהרע-
רען היעזיגען בלעטטערן געשריעבען ווירד, האט-
טע איין שטאאטס-בעאמטער אין וואיסלוי (באראנ-
יער קאָמיטאט) פאָר קורצעם דיא אויפגאבע,
מעהרערע שאנק-רעגאליען, דיא דעם שטאאטע
געהאָרטען, אין פאכט צו געבען. זעלבסטפער-
שטענדליך ערשיענען אויך יודען, אום זיך אן דיע-
זער רעגאליען-פאכטונג צו בעטהייליגען. דא ער-
האָב זיך יעדאָך דער ערוועהנטע בעאמטע מיט
פאָלגענדער ערקלערונג: „נאך איינעם ערלאססע
דער האָהען רעגיערונג דירפען דיא יודען זיך וואָהל
בייא דער רעגאליען-פאכטונג בעטהייליגען, דאָך
דירפען זיא ניכט זעלבסט דאס שאנק-רעכט אויס-
איבען, זאָנדערן מיססען זיא דיא אויסאיבונג דיע-
זעס רעכטעס איינעם ניכט-יודען איבערלאססען.
איך בין אינדעס בערייט, ביים מיניסטעריאום צו
גונסטען דער יודען אויך דאס שאנק-רעכט צו ער-
ווירקען, וועגן זיא פיר דיא רעגאליען אום 1000
גולדען מעהר געבען, אלס דיא ניכט-יידישען פעכ-
טער אנביעטען." — עס איזט זעלבסט-פערשטענד-
ליך, דאס איין זאָלכער רעגיערונגס-ערלאס ניכט
פאָרליעגט. דיא אונגארישע רעגיערונג ווירד ניע
צו איינער דעראַרטיגען בעשרענקונג דער רעכטע
דער יידישען שטאאטס-בירגער דיא האנד ביעטען.
יענער בעאמטע איזט דאהער דאָפפעלט שטראָפ-
ווירדיג, דא ער צור ערציעלונג זיינער יודענ-
פיינדליכען פלאָנע דען נאמען דער האָהען רעגיע-
רונג מיסברויכט האט!

* (ר ו י ב מ אָ ר ד אן א י י נ ע ם י ו ד ע ן.)
אין דער נאכט פאָם 8-טען אויף דען 9-טען יולי
ערשיענען 10 ביז 12 בעוואפפנעטע לייטע פאָר
דעם ווירטהס-הויזע דעם יודען גראָסמאנן, אונווייט
פאָן פעטראָשעני (אין זיעבענבירגען), קלאָפפטען
אן דאס פענסטער אונד פערלאנגטען ווייןָ. אויף
דיא וויגערונג גראָסמאננ'ס, וויין הערצוגעבען, ער-
פאָלגטען מעהרערע שיססע, וועלכע דען אונגליק-
ליכען טאָדט צו באָדען שטרעקטען. דיא רייבער
קראָכען זאָדאנן דורך דאס פענסטער, שלוגען איינען
הויזקנעכט מיט איינער האקע ניעדער, בעדעקטען
דיא פערוואונדעטע הויזפרויא מיט בעטטצייג, אונד
ראפפטען זאָדאנן נעבסט 400 גולדען אין באארעם
געלדע אללעס טראגבארע צוזאממען. — נאכטרעג-
ליך ווירד איבער דיעזען רויב-מאָרד נאָך פאָלגענ-
דעס געמעלדעט: דער ווירטה גראָסמאנן ווארדע
פאָן מעהרערען פלינטען-שיססען פערוואונדעט
טאָדט אויפגעפונדען; זיינע פרויא יעדאָך, אָבוואָהל
גלייכפאללס שווער פערוואונדעט, איזט נאָך אם
לעבען. דער הויזקנעכט ליעגט מיט צערשמעט-
טערטען געביינען אויף דעם פוסבאָדען דעם צים-
מערס אין דען לעטצטען ציגען. זאָ פאנד אום 6
איהר מאָרגענס דער ווירטה דעם נאכבאר-אָרטעס
דיא פאמיליע גראָסמאנן אונד בענאכריכטיגטע
זאָפאָרט דען שטוהלריכטער אין פעטראָשעני פאָן
דעם פאָרגעפאללענען. — דיא נאָך אם לעבען
בעפינדליכע ווירטהין זאגטע פאָלגענדעס אויס:
אום מיטטערנאכט, אלס שאָן אללעס שליעף, ווארר-
דע העפטיג אם פענסטער געקלאָפפט. מיין מאנן
שטאנד אויף אונד פראגטע דיא דרויסען בעפינד-
ליכען 10—12 בעוואפפנעטען, וואס איהר בעגעה-
רען זייא? דיא רייבער פערלאנגטען ווייןָ. מיין מאנן
האָלטע זיינע פלינטע אונד וואָללטע, אום דען רייי-
בערן פורכט איינצויאגען, איינען שוס דורך דאס
פענסטער אבפייערן. דאס געוועהר יעדאָך וואָלל-
טע ניכט לאָזגעהען, אונד אים נעכסטען אייגענ-
בליקע לאג ער, פאָן מעהרערען קוגעלן געטראָפ-
פען, טאָדט אויף דעם באָדען. דיא רייבער שטיע-
גען נון דורכ'ס פענסטער היניין, שלוגען מיט איהרען
פלינטען-קאָלבען דען הויזקנעכט האלב טאָדט
אונד נאהמען דאנן אויך מ י ך פאָר. אָבוואָהל
איך איך דאמאלס שאָן שווער פערוואונדעט ווארר.
זיא ווארפען אללעס בעטטצייג אויף מיך, אונד ליע-
סען איינע וואכע בייא מיר, וועהרענד דיא איברי-
גען אנ'ס פלינדערן גינגען אונד אללע קליידער
אונד אן 400 גולדען באארעס געלד וועגשלעפפטען.
איך וואגטע מיך ניכט צו ריהרען, ביז אם מאָרגען
דער בענאכבארטע ווירטה מיך אין זאָלך' פער-
צווייפלונגספאָללער לאגע אויפפאנד. — (זאָעבען
טריפפט פאָלגענדע אויספיהרליכע מעלדונג איין:
דרייא מיטגליעדער דער רייבער-באנדע, דיא דען
גראָסמאנן ערמאָרדעט, זינד איינגעפאנגען וואָר-
דען. דער פיהרער, אינטער דעם נאמען „ראָטה-
מענטלער" בעקאננט, בלוטעטע אוים מעהרערען
וואונדען, דיא ער בייא זיינער געפאנגען-נאהמע
ערהיעלט. אללע דרייא רייבער האטטען קליידער
אן, דיא זיא דעם גראָסמאנן וועגטרוגען. איבער-
דיעס ווארדען בייא איהנען איינע רעמאָנטאָאר-
איהר, מעהרערע גאָלדענע רינגע אונד זאָנסטיגע
געגענשטענדע פאָרגעפונדען, דיא דעם ערמאָרדע-
טען בריך קלערמאנן אין האססי-אסו געהאָרטען.
דיא ערמאָרדונג קלערמאנניס אונד גראָסמאנניס
איזט אלזאָ פאָן איינער אונד דערזעלבען רייבער-
באנדע אויסגעפיהרט וואָרדען. דא דיא באנדע יע-
דאָך אוים מעהרערען מיטגליעדערן בעשטאנד, ווער-
דען דיא איבריגען פאָן דער פאָליצייא מיט פיעלעם
אייפער געזוכט.)

* (י י ד י ש ע ל י ע פ ע ר א נ ט ע ן פ י ר
ד י א ר ו ס י ש ע א ר מ ע ע.) דאס עס דער
רוסישען ארמעע אן דען נאָטהיגסטען לעבענס-
מיטטעלן פעהלט, האבען וויר בערייטס מעהרפאך
ערוועהנט. דיעזער אומשטאנד פערהינדערטע דיא
רוסען אין איהרעם פאָרמארשע מעהר אלס דיא
פורכט פאָר דען טירקישען פעסטונגען. נון ווירד
אוים פאריז פאָלגענדעס געמעלדעט: צור פער-
זאָרגונג דער רוסישען ארמעע מיט אללעם נאָט-
היגען האט זיך אין אָדעססא איינע גראָסארטיגע
ליעפערונגס-געזעללשאפט געבילדעט, אן דערען
שפיטצע דיא יידישען וועכסלער ג ר י י נ ע ר,
ה אָ ר ו ו י ט ץ אונד ק אָ ה ע ן שטעהען. גריינער
ווילט בערייטס זייט 5 טאגען היער אין פאריז, אום
אויף רעכנונג דער רוסישען רעגיערונג גאָלד איינ-
צוקויפען, דא אין רומעניען דיא רוסישען פאפיער-
רובעל ניכט אנגענאָממען ווערדען. ביזהער איזט
עס דעם הערדן גריינער געלונגען, 10 מילליאָנען
רובעל אין גאָלד אנצוקויפען. איבערדיעס שלאָס
ער מיט איינינען באנקהייזערן היער איינען קאָנ-
טראקט אב, דיא זיך פערפפליכטעטען, נאָטהיגענ-
פאללס איהם ווייטערע 50 מילליאָנען רובעל אין
גאָלד צו ליעפערן. — דער פערטראג דער רוסי-
שען רעגיערונג מיט דער ערוועהנטען ליעפערונגס-
געזעללשאפט ענטהאָלט אונטער אנדערם פאָל-
גענדע וויכטיגע פונקטע: 1) דיא רוסישע שטאאטס-
קאססא צאהלט דער ליעפערונגס-געזעללשאפט פיר
דיא פערפפלעגונג דער ארמעע 700000 רובעל
טעגליך. 2) דאפיר איזט אבער דיא געזעללשאפט
פערפפליכטעט, איבעראללהין דאס נאָטהיגע אבצו-
ליעפערן, וואָ דיא רוסישען ארמעע-אבטהיילונגען
זיך עבען צופעלליג בעפינדען. — דא נון דער
רוסישע אָבערקאָממאנדאנט דער ליעפערונגס-
געזעללשאפט ניכט אים פאָרהיניין מעלדען דארף,
נאך וועלכער ריכטונג דיעזע אָדער יענע ארמעע-
אבטהיילונג זיך בעוועגען ווערדע, זאָ מוס דיא
געזעללשאפט אן אללען פונקטען בולגאריענס גראָ-
סע פאָררעטהע פאָן לעבענס-מיטטעלן אנהייפען,
דאמיט וועגן צופעלליג איינע ארמעע-אבטהיילונג
אן איינעם דיעזער פונקטע פלאָטצליך ערשיינט,
אללעס נאָטהיגע אין בערייטשאפט זייא. דיעזע
אויפגאבע איזט געוויס קיינע קליינע. וויר ווינשען
נור, דאס דיא יידישען ליעפעראנטען מיט דער רו-
סישען רעגיערונג קיינע שוויעריגקייטען האבען. וויא
אָפט איזט עס דאָך בערייטס געשעהען, דאס איין
רוסישער ארמעע - ליעפעראנט איינעם קליינען

פאָלליעטאָן.

פ י ע ל - ו ו י י ב ע ר י י א.

(11-טע פאָרטזעטצונג.)

„„יא דוא ליעבסט מיך ניכט! (זאגטע מעלישטא
ווייטער!) זאָ לאסס מיך פאָרטציעהען אוים דיינעם הויזע,
ערשפארע מיר קינפטיג דען קוממער, מיט דער פיינדין,
דער דבורה, דיא מיך האסט, אונטער איינעם דאכע לעבען
צו מיססען!""

„מעלישטא, הערצענס-ווייב, (וויספערטע ר' גרשום)
וויא קאָננטע איך לעבען אָהנע דיך! בערוהיגע דיך, איך
וויל עס דיר זאגען, דאָך ניין, איך קאנן עס ניכט, איך
דאַרף עס ניכט!"

„„דוא קאננסט, דוא דארפסט עס ניכט? ווער היג-
דערט דיך דאראן?"" (שריע דיא יונגע פרויא.)

„האָרע מיר צו, מעלישטא, (זאגטע ר' גרשום) איך
וויל דיר איינע געשיכטע ערצעהלען, דיא איך איינסט
אין איינעם אלטען בוכע געלעזען האבע. שלמה, דער
ווייזע קאָניג, פערשטאנד דיא שפראכע דער טהיערע אונד
פאָגעל. איינסט וואָללטע ער זיינען דיענער אלימלך רייך
בעלאָהנען. דא שפראך דיעזער: „גראָסער קאָניג, ווילסט
דוא מיך בעלאָהנען, זאָ גיב מיר ניכט געלד אונד ניכט
געלדעסווערטה. דענן איך בין רייך גענוג; אבער לעהרע
מיך, דיא שפראכע דער טהיערע אונד פאָגעל פערשטע-
הען." — „„איך וויל דיינע ביטטע געוועהרען, (שפראך
שלמה המלך) אבער וויססע, אן דעם טאגע, דא דוא
דיעזע קונסט איינען אנדערען לעהרסט, וויא עס מאגן אָדער
ווייב, מוסט דוא שטערבען."" — אלימלך פערשפראך,
דאס געהיימניס צו בעוואהרען, אונד שלמה לעהרטע איהן
דיא שפראכע, אין דער טהיערע אונד פאָגעל זיך איינאנדער
פערשטענדליך מאכען. האכבעגליקט קעהרטע אלימלך נאך
זיינעם לאנדגוטע צוריק. ער נאהם איין ווייב אונד לעבטע
פראָה אונד גליקליך. איינעם טאגעס שטאנד ער נעבען זיי-
נער פרויא אם פענסטער אונד שויטע אין דען גארטען.
דאָרט וואר איין גראָסער טייך, אן דעססען אופער איין
יונגער ש ט אָ ר ך אונד איינע יונגע ש ט אָ ר כ י ן
אויף- אונד אב-שפאציערטען. — דער שטאָרך וואָלל-
טע זיך בייא דער שטאָרכין בעליעבט מאכען, אונד
דיעזע בענאהם זיך דאבייא זאָ קאָמיש, דאס אלימלך לויט
אויפלאכען מוסטע. „וואריום לאכסט דוא?" (פראגטע איהן
זיין ווייב.) — „יעהע, (זאגטע ער נאך אימטער לאכענד)
דער שטאָרך אונד דיא שטאָרכין — זיא פיהרען איין ליע-
בעסגעשפרעך."" — „„אונד וויא זאָ ווייסט דוא דאס?""
(פראגטע ערשטוינט דיא פרויא.) — „„מיך לעהרטע שלמה
(ענטגעגנעטע אלימלך), דיא קונסט, דיא שפראכע דער
טהיערע אונד פאָגעל צו פערשטעהען!"" — „„וויא? (פראג-
טע דאס ווייב), דיא פערשטעהעסט דיעזע נאַטירליכע קונסט
אונד האסט מיר נאָך ניכט דאפאָן ערצעהלט? אָ, לעהרע
זיא מיך!"" — „„איך קאנן ניכט, (ערווידערטע אלימלך)
דענן אם טאגע, דא איך דיעזע קונסט ווייטער לעהרע, מוס
איך שטערבען."" — „„דוא ווירסט ניכט שטערבען! (שפראך
דיא פרויא) איך ווערדע דיך ניכט פערראטהען."" — „„אבער
שלמה'ס דיענסטבארע גייסטער, (ענטגעגנעטע אלימלך)
ווערדען זאָפאָרט מיך טאָדטען!"" — אללייך זיין ביטטען
אונד פלעהען האלף ניכטס; דיא פרויא קוועלטע איהן זאָ
לאנגע, ביז ער נאכגאב; דאָך האט ער זיך איינע קורצע
צייט בעדונגען אום זיינע „לעטצטוויללינגען פערפיגונגען"
(צואה) צו פאפיער צו ברינגען. — טריער הערשטע נון
אים נאנצען הויזע. וועהרענד אלימלך זיך צום טאָדע פאָר-
בערייטעטע; ער זאס אם פענסטער, דאס אין דען האָף
גינג, אונד שריעב זיינען „לעטצטען וויללען" ניעדער. דא
האָרטע ער לערמענדע, צאנקענדע שטיממען אונד שוישע
הינויס. וואס זאה ער דא? דען האָפהונד אים אייפריגען גע-
שפרעכע מיט דעם הויז-האהן. דער האָפ-הונד וואר בע-
טריבט, וועגען דעם צו ערווארטענדען טאָדעס זיינעס נושען
העררען, אונד לאג פאָר זיינער היטטע. דא וואר דער הויז-
האהן מיט זיינעם געפאָלגע, דען הינערן, אין דען האָף גע-
טרעטען אונד האטטע איין לוסטיגעס „קיקעריקי" ערשאל-
לען לאססען. „האהן, האהן, (שפראך דער האָפ-הונד)
האסט דוא דענן גאר קיין הערץ? אונזער גוטער העדר
ווירד באלד שטערבען, אונד דוא ביזט פראָהליך אונד
גוטער לוינע?"" — „„אונד וויא זאָללטע איך, (ענטגעגנעטע
דער האהן) מיך אום דען „נארען" בעטריבען, דער שטער-
בען וויל, אום דיא נייגיערדע זיינעס ווייבעס צו בעפריעדי-
גען? זיעהע דיך אום, איך האבע צוואנציג פרויען, געלבע
אונד בראונע, אונד ווייסע אונד שווארצע הענגען — עס
זאָללטע איינע וואגען, מיר צו ווידערשפרעכען! אונד אונ-
זער נארישער העדר קאנן דאס איינע ווייב ניכט בעהערר-
שען, וויל שטערבען אום איהרער וויללען? דער דומטע
מענש פערדיענט קיין מיטלייד!" — אונד מיט לויטעם,
לוסטיגעם קיקעריקי איילטע דער האהן פאָן דאננען, וועה-
רענד זיינע הינער איהם געהאָרזאם פאָלגטען. — אלס
אלימלך דאס פערנאָממען האטטע, צעריס ער דיא „צוואה",
דיא ער געמאכט, אונד אלס זיינע פרויא ווידער אנפינג,